

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 10 de Mars de 1898

Núm. 3.497

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Pias.	3'50
En provincias trimestre.		7
Extranjer y Ultramar		
Anticels, & preus convencionals.		

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

AVIS

Lo taller y botiga de marmolista y esculptor de Viuda y fills de Agustí Auqué, del carrer de Monterols número 25, s' ha traslladat á la plassa de la Constitució, número 17 y Galanas, 1.

Especialitat en xamaneyas, panteons y tot lo referent en marbres del país y extranjers.

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantissada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

L' ADVOCAT

Don Bienvenido Pascó Tarrech

ha establert son despaig en l' entressuelo de la casa núm. 1 del carrer Arrabal de Santa Anna, (cantonada á la de Monterols) y té l' gust d' oferir sos serveys á sos coneguts y amichs y al públich.

Horas de despaig: de 10 á 11 y de 6 á 8.

D. EDUART BORRÁS PEDRET

METJE-CIRURJIA

ha traslladat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

Notas regionalistas al extranger

BOHEMIA

Diuen de Praga á un diari parisench:

«La Dieta de Bohemia votá derrerament, després d' una sessió bastant agitada, l' projecte de Missatje dirigit á la Corona presentat per los tcheques y redactat, malgrat los alemanys, en un sentir francament autonomista.

Lo gran marescal de la Dieta, l' príncep Jordi Lotkowitz, acabava de concedir l' ús de la paraula al ponce Mr. Kramarek, quan lo doctor Lippert, alemany

manifestá que, en vista d' un projecte de Missatje á la Corona tan autonomista, ls alemanys deixavan tots la Dieta, protestant contra la opressió dels tcheques y cridant: ¡Visca la Constitució!»

Totseguit lo governador, comte de Goudenove, demaná la paraula y llegí una declaració del govern de Viena, que diu que ls indiyduos del Gabinet tampoch aproban un Missatje tan autonomista.

La Dieta, després d' algunas explicacions de M. Engel, jove tcheque y del príncep Ferran Lobkowitz, feudal tcheque, no ha deixat de votar, malgrat ellas, lo projecte de Missatje á la Corona per una gran majoria.

A Praga han circulat insistentis rumors de próxima dimissió del gabinet á consecuencia de la derrota del govern y de la sortida de la Dieta dels alemanys.»

SUECIA Y NORUEGA

Traduhim d' un diari suis:

«La primera sessió del Storting noruech, reelegit de poch per una gran majoria radical, altrament dita separatista, ha sigut oberta per lo rey Oscar. Sa Magestat evitara en son discurs aventurarse en lo terreno de la política escandinava y de fer més petita alusió al assumpto candent que preocupa á tots los esperits. Lo rey parlá d' assumptos polítichs en general y de certas reformas relatives á la administració superior de le instrucció pública.

Tan aviat com ha sigut oberta la Assemblea, l' Consell de ministres ha presentat la dimissió, segurament per no considerarse ab prou torsas pera sosteair lo pés de la gobernació d' un estat qual país se trova tan fonament dividit. Lo ministeri dimitent feu lo possible pera restablir la pau en los esperits, sense haverho lograt, y s' creu que ls ministres que l' succehirán serán més sortosos en aquest punt. M. Steen, president del nou Storting, quefe del partit radical y separatista, ha acceptat, malgrat sos setantacinch any, la tasca de constituir lo nou Gabinet, lo qual ja tenia á punt pera aquest cas y que s' compon únicament d' autonomistas, es á dir, de partidaris de la separació absoluta de la Suecia, portada dita separació tan lluny com ho prometi la geografia de la península escandinava, que ha obligat á aqueixos dos pobles antipáticos l' un al altre á habitar dintre d' una mateixa extensió territorial.

AUSTRIA-HUNGRIA

Lo «Temps» ha sigut per un telégrama que li han dirigit desde Viena, que l' comte Francisco Than, antic governador de la Bohemia, será cridat per l' emperador á fi de rependre la obra de reconciliació entre ls alemanys y ls eslaus, fins aquí vanament intentat per sos predecessors. Aquesta suposició s' troba confirmada per las últimas entrevistas entre l' emperador y dit comte Than, considerantse generalment, desde la desaparició del comte Tasseff, que l' únic que te probabilitats pera obtenir la pau desitjada, fora del comte Cassimir Badeni, es lo comte Than.

TURQUIA

A Macedonia las cosas no s' presentan del tot agradables pera Abdul-Hamit. En las fronteras de Bulgaria y de Servia se notan moviments de tal naturaleza que han obligat á ordenar la concentració de tot un cos d' exercit en peu de guerra pera dirigirse de Tessalia á Macedonia. Lo Comité revolucionari macedonich ha dirigit una proclama al poble búlger pera exhorterle á posarse al costat de sos germans; tan indignament oprimit pels turchs, y á entrar en campanya á la primavera próxima, ab la ajuda, ó sense ella, del govern del príncep.

LOS POLACHS DE PRUSSIA

Traduhim del «The Spectator», de Londres:

«Los polachs se troba en un estat de gran irritació contra Prussia. Los alemanys diuen que á Posen los polachs tan imposible la vida als tudeschs, donchs que ls travalladors de las poblacions rurals y ls botiguers é industrials en las ciutats son tots polachs, y que la classe mitja germánica deura abandonar lo país si continúa la gran competencia que li están fent los polachs. Per sa part lo govern procura neutralisar la «epolonisació» d' aquella regió, y ha votat un «crédit» d' un milió de lliuras esterlinas á fi de comprar lo mayor número possible de propietats pertanyents als polachs pera establir en ellas als alemanys. Lo príncep Hohenzolhe ha donat á entendre als polachs que Posen calia que quedés essent prussiana, y que ne hi ha cap rahó á Prussia pera establir en lo país res que puga semblarse á una federació entre ls dos pobles. Los polachs han recordat al Estat prussia que están governats ab massa rigor, y que tota vegada que ells proporcionan soldats al emperador tenen iguals drets que ls alemanys y que l' govern no ha de tenir per objecte l' demostrar hostilitats de cap mena á un sol de sos propis súbdits. Los polachs de Galitzia, que res tenen de qué queixarse del domini dels Hapsburgs, s' han interessat per las justes queixas de sos germans, y d' aquí en endavant s' oposarán més que may á la germanisació de la Bohemia. Aquest incident no es sino una manifestació de la secular antipatía entre eslaus y alemanys, que será causa algun día de sérias lluytas, tota vegada que l' sistema d' absorció prussiana no pot esser més apropiat per aixó, fent despertar ab entusiasme la idea nacionalista als pobles que preten enorrear.»

CANADÁ

Llegim en un periódich extranger:

Sir Wilfrid Laurier, primer ministre de Dominion y Monsenyor Langevia, arquebisbe de Sant Bonifaci é del Manitoba, han celebrat un conveni relatiu á la cuestió de las escolas católicas y nacionals.

Respecte á las escolas rurals, enloch dels llibres de text bilingües, s' ha convingut que ls llibres exclusivament francesos serán posats á disposició dels alumnos de rassa francesa en los primer anys de la ensenyansa, á fi de que, quan hagin ja rebut instrucció en sa propia llengua, pogan allavors les escolars comensar llurs estudis segons lo sistema bilingüe, é sia l' oficial del país.

Per tot arreu va obrintse pas y domina l' esperit de justícia y l' sentit comú. En aqueixos regnes d' Espanya... tampoch.

GRETA

Del «Journal de Genève»:
«Se diu que l' última prega á la Europa que donga á

la Creta la autonomia que ell li te promesa y que la Porta ha acceptat. Aixó no es més que un «colmo» y aquest «colmo» es una bofetada segnant contra la diplomacia europea.»

P. C. y G.

Quatre mostretes

DE POESIA POPULAR DE MONTBLANCH

(Continuació)

Montblanch està dividit en barris que duhen lo nom del Sant son Patró. Un cop l' any, lo vespre de la vigília de festa, la antiga capelleta, enfondida en alguna paret y á poca alsada, quina existencia d' ordinari sols la recorda lo llantió que hi encén la pietat dels vehins, s' obre de bat á bat, y s' engarlanda ab tota lley de boniquesas. Lo sálzer, l' om y la freixa s' acoblan en verdas arcadas; ramejadas robas fan de sostre y parets del petit temple, axample de la capella, que enclou la imatge santa y extesos á sos peus flors y llums, maigs y cuadros y reliquiaries.

Y entorn d' eix centre de llum revolta joganera la modada fadrinalla, rebull la gentada aspirant ab delit lo fresquívol oratge, l' espinguet de la gralla crida al ball, parpallegen en lo penombra las llanternas de las taulas d' aygua fresca, le remor de las veus ofega l' murmurí del ventitjol que s' esmuay entre la enramada y sols á cops cälla tét soroll y s' ou, en lo silenci complet d' un instant la canterella del encantador de cocas: «Vintiquatre cuartos á las dues: ¿qui 'n dona més?»

En eixos llochs y moments d' esbarje y vida, de bullici y rialladas, la veurían cercant entre 'la rotllets y las quatretes á la ayrosa pubilleta ó l' presumit cavaller, la senyora de fora vila ó l' matrimoni novell, á la dona cansonera, sempre á punt d' escampar sa cantada al compàs del pandero que toca, apoyantlo en son costat esquerra, mentres ab la má oposada venta cops sobre la imatge del patró del barri, que la pell del instrument sol dur pintada.

Pera tothom ne troba una d' escayenta, moltas voltas barrejant á la cansó vella quelque fina alusió ó aítira, ó retrayant amagadaa simpatias que enrajolan més d' unas finas galtes. Pera tothom ne té una, si s' avé á deixar una almoyna en lo plat de la majorala que la acompanya.

Si es, á qui s' dirigeix, un propietari de bon cor, li diu:

A Barcelona aniria ab aygua, fanch y lleveig, y alabances cantaria de vos, oh mossén Joseph.
A Barcelona aniria, més enllá m' allargaria, més enllá m' allargaria ab aygua, fanch y lleveig, y alabances cantaria de vos, oh mossén Joseph.

Lo tractament de mossén, en eixa comarca hont de molts y molts anys s' ha perdut, menys pera 'ls sacerdots, crech que testimonieja l' antiguitat de la present cansó, uns de las que té mes variants, aconsonantant ab lo nom del agraciat.

Si aquest es solter, pero granat y ab relacions, li endrega la següent:

Cavaller, poseuhi guardas al castell del vostre cor, sino n' hi ha prou de trenta posareuhi trentadós.
Cavaller, poseuhi guardas poseuhi de nit y día, poseuhi la vostra amor que per ningú s' rendiria. Que per ningú s' rendiria un castell ten perillós, sino n' hi ha prou de trenta posareuhi trentadós.

L' aixerit cavaller que tot s' emboniqueix per anar á la festa del barri, ó l' ayrós herenhet d' ayrós tirat, onhen aquesta:

Qué ditxa tindrà la mare que us darà una filla á vos, podrá dir que la ha donada al rey de totes les flors.
Qué ditxa tindrà la mare, molta mé' n' tindrà la filla, podrá dir que la ha enmullerat al mes maco de la vila.
Al més maco de la vila, qui us darà una filla á vos, podrá dir que la ha donada al rey de totes les flors.

O aquesta altre, de las més arredonidas que hem ohit á la cantadora:

Si jo fos endevineta y sabés d' endevinar, diria que s' diu Roseta la que us fa mori y penar.
Diria que s' diu Roseta qui us fa patir nit y día, la que us fa mori y penar diria que s' diu Roseta, si jo fos endevineta y sabés d' endevinar.

Pero ahont s' ha abocat tot l' ingeni de las cantadoras de cansons de barri, es en las que solen dir quan es una galana fadrineta la que escolta.

Végiotse 'n unas per mostra:

Si les roses del roser fossen com aquesta nina, los fadrinets del Urgell baixarien á collirles.
Si les roses del roser y 'ls clavells del claveller, y 'ls clavells del claveller fossen com aquesta nina, los fadrinets del Urgell baixarien á collirles.

Diu un' altra:

L' han feta d' àngels los dits donzella, la vostre cara, l' han feta d' àngels los dits y la Verge l' ha pintada.
L' han feta d' àngels los dits dels àngels del Paradís, dels àngels del Paradís donzella la dostra cara l' han feta d' àngels los dits y la Verge l' ha pintada.

En la següent se prova, á nostre parer, quant capeix lo poble l' sentiment de la bellesa y quan be l' expressa en ocasions. Si no qui coneix les exquisides percepcions de la musa popular, no s' creuria que n' es filla.

A la sombra d' un roser donzella us haveu criada, á la sombra d' un roser de rosas tota voltada.
A la sombra d' un roser, sens véureus cap jardiner sens véureus cap jardiner donzella us haveu criada, á la sombra d' un roser de rosas tota voltada.

Te un' altra variant que no posám perque 'ns proposám ne insertarne cap.

No deixa d' oferir molta tendresa lo següent, endregada á una noya orfe:

Donzelleta bonicoya ¡si vostra mare os vegés! sembleu les més riques perles que venen los argentens.
Donzelleta bonicoya de colors de llet y rosa, ¡si vostre mare us vegés! semblau les mes riques perles que venen l' s argentens.

Si no es la donzella qui deixa l' almoyna en la bassina de la majorala, sino l' festejador qui la acompanya, també ls fa esment d' ell:

Posauí tota l' amor donzella al vostre galán, posauí tota l' amor perque es bon cristiá y honrat.
Posauí tota l' amor y donauí tot lo cor, y donauí tot lo cor donzella al vostre galán, posauí tota l' amor perque es bon cristiá y honrat.

Y de passada, nótinse los dos motius que, segons lo nostre poble, fan aymávol un minyó: «perque es bon cristiá y honrat.»

Diu un' altra, també adequada al cas y que en clou un doble el-logi.

Donzelleta quan hi aneu ab dos cantis á la font, si al anar sembleu la lluna al torná aneu ab lo sol.
Donzelleta quan hi aneu no 'n torneu soleta, no, que 'n torneu acompanyada y al costat del aymador.
Al costat del aymador, y ab dos cantis á la font, si al anar sembleu la lluna, al torná aneu ab lo sol.

JOAN POBLET.

(Acabaré)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del día 9 de Mars de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroida	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	746	98	13'	24	Plujós	
3 t.	745	97				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 16	6	7	NE	Cun Nin	0/9
3 t.	Sombra 16		2	NE.		0/8

Lo dia d' ahir se presentá molt nuvol no cayguent fins á quarts de deu de la nit un fort ruixet que á las darrerás horas ená acompanyat de trons y llamps.

La temperatura que regná no tou de bon trós tan freda com la del dia anterior, apesar de que 'ab motiu de la pluja s' refrescá una mica.

La filoxera, que amenasava acabar ab totes las viñyas ha trobat son enemich en lo guano antifloxerich que la societat Vilaseca y C.ª elabora en la fábrica que ha aixecat expofés en lo poblet de Sant Mori (Girona).

Las corporacions y personalitats científicas y 'ls propietaris que l' han provat están segurs de salvar sas viñyas. En l' anunci de 4.ª plana hi doném més noticies referents á aquest barato y poderés antifloxerich y á la senzillesa del modo d' emplearlo.

Ahir tinguérem la satisfacció de saludar al eminent home de ciencia, director del Arsenal de La Graña (El Ferrol) nostre particular amic l' Excm. Sr. D. Andreu A. Comerma.

L' estada de nostre bon company entre nosaltres obeheix á haver presentat sa candidatura pel vehí districte de Valls-Montblanch. Inútil dir que 'l sol nom de tan ilustre compatriota es la més segura garantia de son triomf, puig tot lo districte en pés deu votarlo y mirar en ell al més digne representant de la terra que 'l vegé náixer.

Ha sigut declarat cessant l' Investigador de la contribució industrial D. Joseph M.ª Pagés, qui prestava al Estat sos serveys en aquesta provincia, havent sigut trasladat á la Inspecció d' Hisenda de Barcelona los investigadors que ho eran de la d' aquesta provincia Srs. Fita y Perez.

Los traslados obeheixen al haverse pres del Arrendatari de la contribució de la provincia de Barcelona la facultat de poguer investigar pel seu compte.

A veure si are passarán en nostra provincia los escándols de que donava compte la prempsa barcelonina y que motivaren la exposició pera que s' tragués al Arrendatari lo dret d' inspecció.

Cal viure alerta industrials.

Copiém d' un colega de Barcelona:

«En l' Espanya Industrial se trancó l' arbre d' una máquina, motivant que 'l volant saltá ab trossos que foran á parar á la plassa de la Estació de Sans, después de causar alguns destrossos.

Una de 'ls obrers resultá ferit d' alguna gravetat.»

Com ja havem anunciat, la Associació de Coros de Clavé el-brará el próbim dissapte pera la nit un gran concert vocal é instrumental en 'l teatre del Circo Barcelonés del carrer de Montserrat en conmemoració del XXIV aniversari de la mort del immortal fundador don Joseph A. Clavé, en que pendrán part de 800 á 1.000 coristas pertenaixent á unas 30 societats corals ab la cooperació de la banda municipal, la que ha sigut cedida galanment per l' excelentísim senyor alcalde constitucional.

Desitjém á lo honrosa festa un éxit digne del noble objecte á que va dedicada.

Mes que regular fou la concurrencia que va assistir ans d' ahir á sentir en lo Teatre Fortuny la primera audició de «Lucia», sortint satisfeta de la funció, donchs la protagonista Srta. Saroglia, canta sa *particella* molt bé fent prodigis d' agilitat en la veu en lo «ronde».

Ne obstant, nos sembla que encara podia anar millor y 'ns fundém en que vegerem á la Srta. Saroglia una mica distreta en tot lo tercer acte.

Los Srs. Arigotti, Pomer y Carbonell, costjuvaren á la felis interpretació de l' obra, particularment lo Sr. Carbonell que en l' *aria* del primer acte se feu aplaudir ab justicia, fent augurar lo bon éxit de l' obra.

Y pera que major fos l' armonia del cuadro, fins l' orquesta aná bastant bé. Lo mestre Sr. Rando té

una batuta que va: ab ella enlayrava 'ls músichs y 'ls conduhia al aplauso. Lo treball del mestre fou gran. ¡Quina llástima que també al tercer acte 's distregués!

A nostres subscriptors que á la vegada son assíduos concorrents á las funcions teatrals que nos havian pregat demanessin á la empresa del Teatro Fortuny que veurían ab gust se representés de nou l' opereta «Lubino» podém avuy anunciarlos que completa la seva encomanda particularment, serán complascuts en los seus desitjs.

Ab la funció d' avuy, que 's posará en escena «La Traviata», tindrà lloch en nostre teatre lo benefici de la aplaudida diva Srta. Aida Saroglia.

La beneficiada en l' intermedi del tercer al quart acte cantarà una «Carceleras» del mestre Chapí.

Augurém á la Srta. Saroglia una bona entrada y així li desitjém.

Causas ajenas á nostra bona voluntat nos impediren assistir á la sessió que celebrà l' Excm. Ajuntament.

Demà la publicarem.

Ha produhit fonda impressió la noticia que ahir publicá «Daiy Mail» ab referencia á un despaig de Hong Kong, segons lo qual ha estallat una nova rebelió á Filipinas, havent sigut morts 53 soldats espanyols.

La noticia fou coneguda á Madrid á las deu del matí y segons versions que per los círculs se donan com seguras, lo Govern deu tenirne coneixement.

No sabem si 's confirmarà la noticia, pero lo cert es que á Filipinas la pau sembla que no es una veritat, com sempre havém sostingut, y que si no avuy, un altre dia se pagarà car l' improvisat arreglo d' en Primo de Rivera.

Y la pobre Espanya s' he trobará, y allavors podrà anar concedint creus y pensions de 10.000 duros.

Nostres amichs don Joan Cañellas y don Pere Nolasco Gay, candidats lliberals per aquesta circumscripció, sortiran lo próxim dissapte, per la tarde, pera Falset, ahont se celebrarà una numerosa reunió de electors dels pobles limítrofes, Bellmunt, Pradell, Torre de Fontaubella, Molá, Marsá, Vilella alta, Vilella baixa, Gratallops, Torroja, Porrera, etc., etc.

La escuadra inglesa del Canal que 's troba á Valencia ha retrassat sa sortida d' aquell port pera Tarragona que es á ahont se segueix creyent que anirà avans d' anar á Barcelona, segons las últimas noticias.

La guardia civil de Vimbodí ha denunciat á varis llenyadors per extraccions de llenya en lo mont Poblet.

En la funció d' ahir del Teatro Fortuny, que 's representá «La Campana di Corneville» causá molt mal efecte que en lo bossí de «can-can» del primer acte las coristas portessin pantalons de malla en lloch d' ésser de tela, aixís com, que 'l «can-can» ballat per la senyoreta Elena Tani no fos un xich mes senyoret.

No censurém á la simpatica artista, que tot ho fá prou bé: sols li indiquém lo gust d' una part del públich, lo del bell sexe, per si un altre dia, he vol corregir.

Ahir arribaren á aquesta ciutat tres soldats procedents de Cuba que venen com es de suposar malalts.

Com aquets desgraciats sols venian de pas, feren nit en nostra població, encarregantse de pagar lo gasto que fessin la Comissió que hi ha nomenada.

Los hi desitjém que 's restableixin aviat encara que novament tingan de servir á una pátria que 's veu impossibilitada, per lo vist, d' auxiliarios, que ho hem de fer los particulars.

S' ha allargat fins lo dia 12 del actual la sortida del port de Barcelona del barco corren «Isla de Penay» cap á Filipinas que tenia senyalada sa sortida pera 'l dia d' ans d' ahir.

Aixís ho fa saber la Direcció general de comunicacions.

A la feynadora vila de Sestao s' ha constituhit ab lo nom d' «Euskalduna» una patriótica societat de bascófils. Lo fi d' aquesta es lo treballar pel departament del esperit patri dels fills d' Aitor y conseguir la obtenció de las plerades llibertats bascas.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat, puja á 712.34.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Melitón.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á dos quarts de 7 del vespre se comensará la novena de Sant Salvador d' Horta.

Sant de demá.—Sant Eulogi.

SECCIO COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	63'30	Cubas del 86	90'25
Exterior	79'28	Cubas del 90	75'50
Colonial		Aduanas	94'50
Norts	22'35	Oblig. 5 p $\frac{1}{2}$ Almansa	78'12
Fransas	18'45	Id. 3 p $\frac{1}{2}$ Fransa	38'
Filipinas	93'62		

PARÍS			
Exterior	57'68	Norts	
GIROS			
París	37'30	Londres	34'70

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Última hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'35	Filipinas	
Exterior	79'32	Aduanas	94'55
Amortizable	75'	Cubas 1886	90'25
Fransas	18'40	Cubas 1890	75'62
Norts	22'35	Obs. 6 0/0 Fransa	
Exterior París	58'25	Obs. 3 0/0 »	37'75

GIROS			
París	37'30	Londres	34'70

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.		diner
» á 8 » vista.		»
París á 40 » »		operacions
Marsella á 30 » »		»
VALORS LOCALS		
ACCIONS		
Gas Reusense	010	010
Industrial Harinera	475	500
Banch de Reus	495	0
Manufacturera de Algodon	90	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150	
Societat Hidrofórica		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 8

De Bilbao y esc. en 22 dias v. «Itálica», de 765 ts., ab efectes, consignat á D. Marián Peres.

D. Valencia en 15 horas v. «Ibarra núm. 4», de 1.675 ts., ab trázit, consignat á D. Antoni Mariné.

Despatzadas

Pera Port-Vendres pail. francés «Anna», ab ví.
Pera Marsella y esc. v. «Itálica», ab carga general.
Pera Londres y esc. v. «Balboa», ab carga general.
Pera Rouen y esc. v. «Ibarra núm. 4», ab ví.

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCAITS) al creure que qual-sevol bragner comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no 's deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro 's titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguri-

retat vos dirá que pera la curació de vestres peitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles é Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

Gran Companyia italiana d' ópera y opereta

D. EMILI GIOVANNINI

Funció pera avuy.—5.ª d' abono de la 2.ª série.—Benefici de la notable y aplaudidíssima primera tiple Srta. D.ª Aida Saroglia, qui té l' honor de dedicarlo al públich reusenche.—Se posará en escena la magnífica ópera en 4 actes, denominada «La Traviata».—En l' intermedi del tercer al quart acte la beneficiada cantarà en espanyol unas bonicas «Carceleras».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2. A tres quarts de neu.

TELEGRAMAS

Madrid 9.

Telegrafian de Washington que després d' una conferencia en la Casa Blanca, lo president de la comissió de Pressupostos presentá á la Cambra una proposició posant á disposició del president de la República cincuenta milions de pesos pera la defensa nacional.

La proposició passá á la comissió de Pressupostos. Diuhen també de Washington que 's considera completament terminat l' incident del cónsul Lee.

—La «Gaceta» ha publicat un decret ficant pera 'l dia 1 d' abril lo tercer sorteig de Filipinas.

En aquest sorteig s' incluirán 2.493 bolas corresponents á obligaciones amortizables y 4 corresponents á las 400.000 obligaciones de la emissió.

—Lo ministre de Marina ha rebut un telegrama del comandant general del apostader de la Habana, manifestant que prossegueixen los treballs de regoneixement en lo casco samergit del «Maine».

Afegeix que no s' ha descubert fins ara lo mes petit rastre que pugui fer sospitar que la explosió que destruhí 'l barco fos motivada per un agent exterior.

—Telegrafian de Washington dihen que la Cambra de representants ha aprobat definitivament lo projecte augmentant la artilleria.

—Comunican de Nova York que un despaig de Jacksonville anuncia que 'l vapor «Dauntless», ha sigut detingut per las autoridades federals per haver pres part en los treballs filibusters.

—Los pastissers de Madrid han acordat que 'l reparto del pá 's fassi á domicili, y pera 'l pes se portará al efecte una romana.

—Lo ministre de Marina de Washington ha nomenat á un oficial de la Armada pera que vagi á Fransa ab objecte d' examinar los barcos que 's construeixen pera la marina nortamericana.

París 8.

Un despaig de Pekin diu que Rússia ha accedit á que 's convingui un arreglo ab Xina, en virtut del qual Port-Arthur queda baix lo poder de Rússia.

Lo ministre de China á San Petersburg ha rebut plens poders de son Govern pera afirmar lo tractat.

—Telegrafian de Tángen dihen que ahir nit fou detingut per un inspector de guardia un individuo anomenat Anton Velazquez, reclamat pel jutjat de Sant Roch.

Al ser pres feu armas contra las autoridades, ferint gravement al guardia Granados en lo cap y en las cames.

Lo cónsul instrueix sumaria.

—«Te New York Herald» diu que 'l Secretari de la Comissió dels Estats Units pera la Exposició de París de 1900, que 's troba á Londres, ha sigut autorizat per son Govern pera comprar barcos de guerra á In-

—«Le Gaulois» atribueix una gran importancia al projecte presentat á Washington per lo president de la comissió de Crédit referent á 50 milions de dollars, destinats á la defensa nacional.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

(SORTIDAS)

De Reus a Barcelona
5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
4:57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona a Reus
5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:8 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus a Mora
9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus
4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus a Tarragona
8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus
7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus a Lleida

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleida a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓN DE CORREOS-REUS

Horas de arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS,

De Tarragona,

8:30 m.

Biblioteca Regionalista Librería Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Didax», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladerna, 2
- «Costums tipicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 2
- «Poésias», per Manel Marinell-lo, 2
- «Oda a Barcelona», per Jascinto Verdagué, 4
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2
- «L' Aglénva», per Ramon Masferrer, 4
- «Croquis Pirrenencs», per J. Massó Torrens, 12
- «La Fada», per id., 4
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obras catalanes», per Joseph Izart, 20
- «Poésias», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montalban», per Bosch de la Triaxeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

- «Música vella», per E. Dorriá y Bonaplata, 12
 - «Figura y paisajes», per Narcís Oller, 12
 - «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-sayen, 12
 - «Espectres», per Enrich Ibsen, 8
 - Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatre Regional», a meytat de preu.
 - «Cansons Catalanes», harmonisades per Enrich More-ra, han sortit: 2 rals.
 - «Sant Ramon», 2
 - «Planys», 2
 - «El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 4
 - SECCIÓ CASTELLANA
 - «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
 - «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12
 - «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2
 - SECCIÓ GALLEGA
 - «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están a la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeris.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
De id. directe 0:30 t.
De id. id. 1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (por Picamoixons y descendet de Lleida) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 7:30 n.
De Lleida y Huesca 7:30 m.
NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelo-na lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administraci6 lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refora a Cuba, portant també co- rreo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicencs 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe a las 7:00 n.
Pera Lleida, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas lineas a las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vasconga- das, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 4:00 t.
Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, An dalucia y Extremadura, que s deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

ALS VITICULTORS

Guano antifloxerich Vilaseca

Extracte de la Circular publicada per la Societat Vilaseca y C.^a productora del Guano antifloxerich Vilaseca a San Mori (Girona), oferintlo per segona vegada als viticultors per salvar los cepts del país y als americans.

Dona lo nom de **Guano antifloxerich** a una barreja de plantas comuns desmenusadas e impregnadas d'un conjunt de substancies, reconstituyents unas y propias per exterminar la fioxera a tras, formant un abono infalible pera regenerar y sostenir lo vigor de las viñas fioxeradas.

Aquest producte te dos objectes, adobar lo cep posantlo en estat de multiplicar sa producció, y curar radicalment totes sas malalties.

Las estacions de tardor y d' hivern son las indicadas pera sa aplicació; si be que la experiéncia ha demostrat que aquesta pot ferse extensiva als mesos d' abril y maig. Se procedeix: separant la terra que rodeja lo cep fins a trobar las primeras arrels, colcant sobre quéstas d' un a dos kilos (segons lo desenrotlle del cep) de Guano que s' aplana be, y cubrinla ab la terra aixecada y a guna mes que ha de afegirse. Lo cep queda ab aquesta operació adobat y curat a lo menos per cinch anys.

Exits comprobats, així en la Peninsula com en l' extranjer, desde principis de 1890 fins a la feixa, en cepts malalts abandonats per causa de la fioxera, sens que produhissin cap fruit ni redolias y ab aspecte de morts.

Pera obtenir tals cambis no basta un simple insecticida; urgeix un tractament especial. Una comparació aclara lo pensament. La sava d' una planta ve a ser lo mateix y funciona de modo semblant a la sanch del cós humá. Al malit per pobresa de la sanch se li administran substancies tónicas y nutritivas que restableixin l' ordre funcional. Al individu que te la sauch envenenada, se li salva ab antiseptichs potents destructors del veneno. Ab aixó queda senzillament apuntada, la manera de obrar del Guano Antifloxerich Vilaseca en los cassos de perill que un cep pot presentar, ja estigui anémich, ja fioxerich, ó abduas cosas a la vegada, per reunir elements nutritius y reconstituyents de primer ordre y substancies antisepticas que destruheixan tot microbi y retornan la «lo-zania» y el poder fructificador als cepts en que s' emplea.

Lo Guano Antifloxerich Vilaseca es en sintéssis: un reconstituyent antiséptich, alta- ment económic, aplicable en tets los terrenos, e inofensiu pera las personas.

La seguretat del éxit al emplear lo Guano Antifloxerich Vilaseca pera combatre las malalties del cep, y ls relatos que a diari la premsa fa del avans de la plaga fioxerica, han aumentat lo deber dels senyors Vilaseca y C.^a de cridar per medis públichs la atenció dels viticultors sobre ls efectes de dit Guano, y avivantlos lo desitj d' aconsellar a aquets que practiquin ensaigs a fi de que s' convensin per experiéncia propia de la efica- cia del mateix.

Pera facilitarlos, així com a adquisició de circulars, demandas y quant pugá oferirse als viticultors, será precis dirigirse a cualessevols dels tres encarregats que son: un pera l' extranjer, Mr. Hippolyte Jalivert, viticultor y agent internacional d' Aduanas, resident a Cerbere (Fransa) y dos pera la Peninsula, dels quals un resideix a Figueras, don Isidoro Vernet, professor de francés, carrer Progrés, 14, y altra a Barcelona, D. Pere Gotarra, ad- vocat y administrador de fincas rusticas y urbanas, carrer Basea, 35, segon.

Lo preu será a 15 céntims de pesseta lo kilo, franchid' embalatje y posat en la estac- ió de Sant Miquel. Los pagos serán al contat.—San Mori.—Desembre 1897.—Vilase- ca y C.

DR. I. CARALT SALA

METJE OCULISTA

HA TRASLADAT SON CONSULTORI A LA

Ronda de Sant Pere núm. 9, pis principal

(entre 'l Passeig de Gracia y Plassa de Urquinaona).—BARCELONA.

CONSULTA de 10 a 12 y de 3 a 4.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols presentent un al anarsen a dormir y alre a la matricada, composició inofensiva ne conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus **Farmacia de Serra** Arrabal Santa Anna, 80.
Preu de la capsa 6 rals.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Mars de 1898

Linea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Mars directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnific y ràpit vapor francès

France

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Mars lo vapor «Italle»
lo dia 26 «Bearn»

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C.^a, Plassa de Palácio.—Barcelona.